

Zonder jou geen Overijssel!

JIJ Magazine - editie november 2017

Hoe wil jij (later) wonen?

Redactie JIJ&Overijssel

Editie november 2017

Redactie JIJ&Overijssel

Vijftigplussers nemen het heft in eigen handen. Ging je vroeger op je oude dag in een bejaardentehuis wonen, tegenwoordig bepalen steeds meer mensen zelf hoe en waar zij oud worden. En met wie. Bij de Knarrenhof en Het Vriendenerf hebben vijftigplussers zelf de regie.

“Mensen moeten het zelf doen”, zegt Peter Prak, de denker-doener achter Knarrenhof in Zwolle, Hardenberg, Zutphen, Almelo, Oldenzaal en Hasselt. “En daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen. De traditionele bouwmarkt, woningcorporaties en overheid doen het niet voor je. Die zitten vaak vast in oude patronen van geld verdienen en beleid maken. Maar in beleid kun je niet wonen! Vraag bewoners zelf om hun behoeften en help hen dit te organiseren, cijfertjesonderzoek van weer wat adviseurs zeggen niets.”

In actie komen

“Op onze voorlichtingsbijeenkomsten vraag ik van wie de kinderen zo dichtbij wonen dat zij wellicht mantelzorger kunnen worden. Slechts 16% van de mensen kan hiervoor op kinderen rekenen. Dus moet je zelf in actie komen. Wij helpen mensen dit te bedenken en organiseren. Zoek mensen met wie je graag oud wilt worden. Vind uit wat je aan elkaar kunt hebben. Wie zijn die aardige buurmannen en buurvrouwen die ^{SEP}je om je heen wil hebben. De één is goed met computers, de ander tuiniert graag en weer een ander vind het fijn om te koken. Zoek elkaar op, leer elkaar (beter) kennen, en vorm een groep die samen oud wil worden. Bijvoorbeeld in een leuk hofje of appartementengebouw. Want het gaat eerst om de mensen, dan de wensen en daarna pas de stenen.”

Betaalbare hofjes

“Wij helpen nu al 6.000 mensen in 80 gemeenten. Met onze begeleiding bouwen zij samen hofjes die betaalbaar, haalbaar en toekomstbestendig zijn. Zoals zij het willen! Met fijne huizen die ook goed te bewonen zijn als je ouder wordt, met eigen groen, eigen energie en een fijne gemeenschappelijke ruimte om samen dingen te doen. Geen enkel hofje is hetzelfde. De provincie Overijssel is hierbij onze ‘oudste vriend’. Want de beweging dat steeds meer ouderen hun eigen woonwensen bepalen, is begonnen in Overijssel, met de steun van de provincie. Daar moeten we trots op zijn en vlot mee verder gaan. Want de enige vol te houden duurzaamheid is sociale duurzaamheid. Noaberschap is de nieuwe loyaliteit.”

Knarrenhof

In een Knarrenhof ben je dan ook nooit alleen, noaberschap staat er centraal. Een Knarrenhof is gebaseerd op de vroegere hofjes, waar ouderen, weduwen en zieken veilig en besloten konden wonen. In een Knarrenhof zijn privacy en wooncomfort erg belangrijk. Je woont zelfstandig, maar hebt genoeg aanspraak in de gemeenschappelijke tuin of hobbyruimte.

Het Vriendenerf

Afgelopen zomer is Het Vriendenerf in Olst opgeleverd. Een woonproject voor en door actieve vijftigplussers. Op dit erf woon je zelfstandig, maar wordt een aantal woonvoorzieningen gedeeld.

Thea Wiegers en Willem Takken, bewoners en initiatiefnemers van Het Vriendenerf: “We zijn ontzettend trots dat ons project gebouwd is. Het ging niet zomaar. Mensen die zien wat er nu staat, vragen zich af hoe wij dit voor elkaar hebben gekregen. Ze denken vaak dat wij een enorme berg subsidie hebben gekregen, maar dat is dus niet zo. Het was best lastig om een groep gelijkgestemden te vinden. Mensen die wilden – en konden – investeren in ons project om op een duurzame manier oud te worden; onafhankelijk, maar toch samen. Daar was wel interesse voor. Maar je moet samen een lange adem hebben. Als je de motivatie niet hebt – en vasthoudt – red je

het niet! We hadden bewoners voor 12 huizen nodig, maar vonden er in eerste instantie maar 6 die meteen in wilden stappen.”

Flexibele overheid

“En dan moet je ook wel een overheid hebben die meewerkt. De gemeente Olst-Wijhe heeft ons geweldig geholpen. Met bijvoorbeeld het versneld wijzigen van een bestemmingsplan, een kleine renteloze startlening en het voeren van gesprekken met buurtbewoners. Want die vragen zich in eerste instantie ook af: wat gaat hier nou gebeuren? Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad stonden

echt achter dit plan en zijn nu net zo trots^[SEP]als wij. Dat soort steun heb je nodig, een echt ‘faciliterende’ overheid, die een beetje flexibel wil en kan zijn. Dat vraagt om openheid en enthousiasme van twee kanten.”

Praktische informatie

“En ja, nu het project er staat, is er meer en meer belangstelling van anderen. Mensen die ook zoiets willen, op hun eigen manier. Als zij bij ons aankloppen, zijn ze welkom. Er staat al veel informatie, over bijvoorbeeld het maken van een visieplan en een stappenplan, op onze website. Daarnaast is er een landelijke vereniging voor ouderen die samen een duurzaam project willen laten bouwen: LVGO. Ook daar vind je veel praktische informatie. Wij hopen anderen echt^[SEP]te stimuleren om hun eigen vorm van samen oud worden te vinden. In een omgeving die zij willen. Want het kan echt!”

Meer weten?

Kijk op www.knarrenhof.nl, www.vriendenerf.nl en www.lvgo.nl voor praktische informatie, inspiratie en contact met initiatiefnemers.

Collectief opdrachtgeverschap

In de periode 2008 - 2015 konden groepen inwoners die samen in eigen beheer een woningbouwproject wilden starten, gebruikmaken van een subsidie voor collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO). Deze subsidie konden ze besteden aan begeleiding tijdens de voorfase. In totaal heeft provincie Overijssel zo meer dan 80 projecten ondersteund, waaronder De Knarrenhof en Het Vriendenerf. Veel groepen inwoners en Overijsselse gemeenten hebben zo ervaring opgedaan met CPO. Dit was ook de bedoeling achter deze subsidie: het stimuleren van collectief opdrachtgeverschap.